

Teresa Dobrzyńska

Struktura tekstu spójnego

Biuletyn Polonistyczny 24/1-2 (79-80), 285-287

1981

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Wiele zagadnień wzbudziło zainteresowanie i ożywioną dyskusję.
Materiały sesji wydane będą w tomie zbiorowym.

Dr Halina Ludorowska

„STRUKTURA TEKSTU SPÓJNEGO” SPRAWOZDANIE Z KONFERENCJI NAUKOWEJ

W dniach 22-25 września 1980 r. odbyła się w Warszawie konferencja naukowa poświęcona strukturze tekstu spójnego, zorganizowana przez Instytut Badań Literackich PAN. Było to piąte z kolei spotkanie specjalistów zajmujących się teorią tekstu¹.

Teoretyczna konferencja, w której udział wzięli przedstawiciele środowisk naukowych Warszawy, Krakowa i Lublina oraz badacze prasy i moskiewscy, stała się okazją do spotkań i dyskusji międzydyscyplinarnych: wśród referentów i dyskutantów oraz osób przysłuchujących się sesji znaleźli się - obok lingwistów i literaturoznawców - także logicy, folklorysty i muzykolodzy.

W toku konferencji omawiano i dyskutowano takie istotne dla teorii tekstu zagadnienia, jak stosunek tekstu do zdania, pragmatyczny status tekstu, zasady jego spajania, okoliczności, w których koherencja tekstu zostaje naruszona, operacje na tekście, typologia tekstów językowych, struktura niektórych typów wypowiedzi; przedmiotem rozważań stały się też problemy semantyczne.

Uczestnicy konferencji wygłosili następujące referaty: Anna W i e r z b i o k a , "Genry mowy" (tekst, nadesłany z Australii, został odczytany); Andrzej B o g u s ł a w s k i , "Słowo o tekście i zdaniu"; František D a n e š , "O pewnych

typach relacji semantycznych w tekście"; Jan F i r b a s , "Ile stopni dynamiczności wypowiedzeniowej przejawia zdanie przy włączeniu do kontekstu?"; Romuald H u s z c z a , "O pewnych uniwersaliach w tematyczno-rematycznej strukturze zdania"; Nina L e o n t j e w a , "Dwie prawidłowości w konstruowaniu tekstu spójnego"; Witold M a r c i s z e w s k i , "Spójność strukturalna a spójność semantyczna"; Halina Ś w i ę c z k o w s k a , "Warunki spójności tekstu w świetle semantyki możliwych światów"; Kazimierz T r z ę s i c k i , "Formalne własności operacji tytułowania tekstu"; Siergiej G i n d i n , "O semantycznym ściągnięciu tekstu"; Miroslav Č e r v e n k a , "Tematy pozatekstowe w prozie artystycznej"; Teresa D o b r z y Ń s k a , "Metafora a spójność tekstu"; Maria Renata M a y e n o w a , "O »przecież« i wyrazach podobnych"; Maciej G r o c h o w s k i , "Metatekstowa interpretacja parentesy"; Janusz L a l e w i c z , "Retoryka kategorii osobowych"; Jerzy B a r t m i ń s k i , "Dynamika spójności językowej dialogu"; Krystyna P i s a r k o w a , "Pisemny akt mowy jako lekarstwo na konflikt"; Jadwiga J a g i e ł ł o , "Struktura dramatyczności w pieśniach ludowych"; Elżbieta J a n u s , "O pewnym wypadku polisemii"; Leonid J o m d i n , "O niektórych trudnych problemach składni zgody w języku rosyjskim".

W końcowej części sesji złożono gratulacje inicjatorce i organizatorce dotychczasowych spotkań, prof. dr Marii Renacie Mayenowej, w związku z przypadającym w tym roku jubileuszem jej 70-lecia; zgłoszono wniosek ofiarowania jej tomu, na który składać się będą referaty wygłoszone na konferencji oraz prace zgłoszone, których jednak autorzy nie mogli wziąć udziału w spotkaniu (są to: Jurij A p r e s j a n - "O powierzchniowo-semantycznym komponencie modelu »Sens - Tekst«", Igor B o g u s ł a w s k i - "O zakresie działania (scope) jednostek leksykalnych",

Grigorij K r e j d l i n - "O pewnych ograniczeniach szyku wyrazów w pytaniach", Jurij M a r t e m j a n o w - "O formach tekstu spójnego", Irina K o w t u n e w a - "O spójności tekstu poetyckiego", Jelena P a d u c z e w a - "O tekście przysłowia"). W tomie znalazłyby się ponadto trzy zgłoszone prace polskie: Jadwigi W a j s z c z u k , "Relacje pomiędzy dwoma kolejnymi zdaniami w tekście", Barbary B o n i e c k i e j , "Pole gramatyczne jako czynnik spójności tekstu dialogowego", Anny K a ł k o w s k i e j , "Paradygmatyczne składniki spójności listu".

Książka opublikowana zostanie przez Ossolineum w roku 1982 (tytuł roboczy: "Tekst i zdanie").

---

¹ Materiały z poprzednich sesji opublikowane zostały w tomach: "O spójności tekstu", Wrocław 1971; "Semiotyka i struktura tekstu", Wrocław 1973; "Tekst i język. Problemy semantyczne", Wrocław 1974; "Semantyka tekstu i języka", Wrocław 1976; "Tekst. Język. Poetyka", Wrocław 1978 - wszystkie pod redakcją M.R. Maye-
nowej.

Dr Teresa Dobrzyńska

„JAN KOCHANOWSKI I EPOKA RENESANSU” SPRAWOZDANIE Z SESJI NAUKOWEJ

W dniach 13-18 października 1980 r. odbyła się w Warszawie międzynarodowa sesja naukowa zorganizowana przez IBL PAN i Ministerstwo Kultury i Sztuki, która - w 450 rocznicę urodzin Jana Kochanowskiego - zapoczątkowała cykl uroczystości ku czci poety. Uroczystości te zakończą się w r. 1984, w czterechsetlecie jego śmierci.